

plyne-li do rukou podloudného dovozce rozdíl mezi cenou, v cizozemsku placenou, a vlastními náklady tuzemské tabákové režie nebo cenou, jaká by se při řádném dovozu a vycení utvořila v řádném obchodě tuzemském.

Pochybenou jest i námitka stížnosti B-ovy, že stěžovateli hrozí stíhání důchodkovým úřadem, takže odporuje zásadně »ne bis in idem«, tresce-li ho trestní soud za čin, který naplňuje pouze skutkovou podstatu důchodkového přestupku. Z rámce tohoto deliktu vymyká se stěžovatelovo jednání způsobností, stupňovati cenu předmětu, a ohrožováním zájmů spotřebitelů, chráněných zákonem o válečné lichvě. Kromě těchto zájmů ohrožovalo jednání také práva státu, totiž monopol tabákový a právo na vybírání cla ze zboží z cizozemska dováženého. Pro dvojí směr bezprávného úmyslu, propadá jednání stěžovatelovo dvojímu stíhání různými k tomu povolanými úřady, nehledě k tomu, že zásada ne bis in idem vylučuje dvojí stíhání úřady téhož oboru, nikoliv souběžné stíhání úřady různých odvětví státní správy.

Čís. 1544.

Zákon na ochranu republiky ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.

Potupení samé instituce republiky spadá pod skutkovou podstatu Šu 14 čís. 5, nikoliv Šu 20 zákona.

Souběh trestního zákona (§ 65 a) a zákona na ochranu republiky (§ 14 čís. 5).

(Rozh. ze dne 13. března 1924, Kr II 409/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku zemského soudu v Opavě ze dne 8. června 1923, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přestupkem podle Šu 20 zákona ze dne 19. března 1923, čís. 50 Sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Stížnosti dlužno dáti za pravdu, pokud brojí proti odsouzení pro přestupek podle Šu 20 zákona na ochranu republiky. První soud posoudil věc nesprávně, podřadiv jednání obžalovaného, o němž zjišťuje, že, byv eskortován četníkem po silnici ke K., hanobil štvavě republiku slovy: »die Republik ist eine Ohrfeige wert,« »es ist eine Barbarei, mich unterwegs anzuhalten; so etwas ist nur in der böhmischen Republik möglich« pod ustanovení Šu 20 zák. na ochr. rep., které stíhá trestem mimo jiné toho, kdo potupí označení, název republiky, nikoliv toho, kdo hanobí samu instituci republiky. Takovéto hanobení, děje-li se veřejně, způsobem surovým a štvavým tak, že to může vážnost republiky snížit, spadá pod trestní sankci Šu 14 čís. 5 cit. zák. a měl býti tedy čin obžalovaného posuzován dle tohoto zákonného ustanovení. Použití jeho není na závadu okolnost, že čin byl spáchán 29. března 1923, tedy před působností zákona na ochranu republiky, poněvadž jde o skutkový děj,

který byl v době spáchání trestným dle §u 65 a) tr. zák., jak správně uvádí napadený rozsudek, který zjišťuje, že úmyslem obžalovaného bylo popuzovati (k nenávisti) proti státnímu svazku československé republiky. Okolnost, že obžaloba byla podána na přestupek §u 20 zákona na ochr. rep., nikoliv na zločin podle §u 65 a) tr. zák. rovněž není na závadu, poněvadž předmětem obžaloby není právní kvalifikace, nýbrž žalobní děj a soud jest povinen podle §u 262 tr. ř. přihlížeti k novým okolnostem, které vyjdou na jevo za hlavního přeličení a mají význam pro správnou, od žaloby odchylnou kvalifikaci činu trestného. Vzhledem k tomu, že předmětem obžaloby byl závadný výrok, spadající pod trestní ustanovení §u 65 a) tr. zák. a dle zásady čl. IX. uvozovacího zákona k tr. zák. dlužno použití nového zákona jako mírnějšího, měl býti čin posuzován podle §u 14 čís. 5 zák. na ochr. rep. Poněvadž se v tom směru první soud věci nezabýval a neučinil zjištění, potřebných pro rozhodnutí ve věci samé, nezbylo než rozsudek ve výroku pro § 20 zák. na ochr. rep. zrušiti a uznati, jak shora uvedeno.

Čís. 1545.

Zákon na ochranu republiky ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.

Schvalování činů nemravných a nezákonných podle §u 305 odstavec druhý tr. zák. (§u 16 zákona na ochr. rep.) nemusí se — na rozdíl od vychvalování — státi způsobem okázalým a slavnostním; stačí, popírá-li kdo nezákonnost trestného činu věda, že tím může zvíklati právní nebo mravní názory jiných.

(Rozh. ze dne 14. března 1924, Kr I 311/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Hradci Králové ze dne 17. března 1923, jímž byl stěžovatel uznán vinným přechinem proti veřejnému pokoji a řádu podle §u 305 tr. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost opírá se o důvod zmatečnosti čís. 9 a) §u 281 tr. ř. Namítá, že tu není náležitostí skutkové podstaty přečinu podle §u 305 tr. zák. ani ve směru objektivním, ani subjektivním. Obžalovaný nevychvaloval ani neschvaloval nezákonného činu, jak předpokládá § 305 tr. zák., nýbrž pronesl toliko nerozvážný výrok z rozčilení a vrozené žvanivosti, nemaje vůbec úmyslu, v §u 1 tr. zák. požadovaného. Avšak zmateční stížnosti nelze dáti za pravdu. Pod trestní sankci druhé věty §u 305 tr. zák. (nyní § 16 zák. na ochranu republiky) spadá nejen vychvalování, nýbrž i schvalování činů nemravných nebo nezákonných a vyzývání k takovým činům, děje-li se veřejně. K pojmu schvalování nežádá se na rozdíl od vychvalování, by se stalo slavnostním neb okázalým způsobem; stačí, popírá-li někdo nezákonnost takového činu, věda, že tím může zvíklati právní nebo mravní náhledy druhých. Ve